

GREENLAWNS SCHOOL , WORLI
iW%aIya sa~Iya PaunaravalaÜkna - 2018
ivaYaya Á¹ ihMdl

kxaa Á¹ AazvaIM
PaUNaa-Mk Á¹ 80
idnaaMk Á¹ 20frvarI 2018
samaya Á¹ 2½GaMTo

saUcanaa Á¹ 1° [sa Pa`Sna Pa~ ko dÜ Baaga hOM.
2° Baaga 'A' ko saBaI Pa`SnaÜM ko]<ar ilaKnaa
Ainavaaya- hO .
3° Baaga 'ba' ko]<ar vaha^M dI ga[- saUcanaa ko
Anausaar ilaiKe .

ivaBaaga – A

BaaYaa – ivaBaaga³ kula AMk¹ 40´

Pa`Sna 1´ inamnailaiK%a ivaYayaÜM mÜM sÜ iksaI ek ivaYaya Par
ihMdl maom lagaBaga 250 SabdaoM maom inabaMQa ilaiKe Á¹ 15

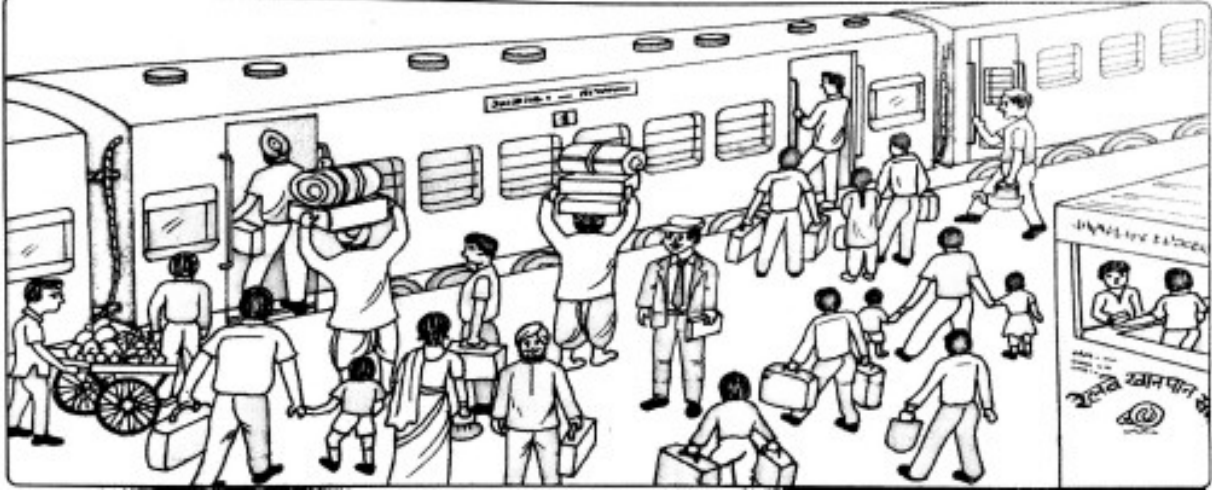
i´ kama kÜ kla Par TalanÜ sÜ mana ka BaarIPana baZ,%aa hO
jabaik kla krnÜ vaalÜ kama kÜ Aaja hI PaUra kr lÜnÜ sÜ
hmaarI kaya- xama%aa baZ,%aI hO AÝr maanaisak saM
%aÜYa BaI Pa`aP%a hÜ%aa hO. ba%aa[e ik ek ivaVaqaI-
ko ilae samaya ka @yaa mah%%va hOÆ

ii´ hmaaro samaaja mÜM
vyaaPaar, iSaxaa, manaÜrMjana, &ana jÝsao %amaama
xÜ~ÜM mÜM kMPyaUTr Ainavaaya--saa bana gayaa hO.
Pa`Saasana AÝr saurxaa ko ilae BaI kMPyaUTr ek
Ainavaaya- ja\$r%a bana gayaa hO. iSaxaa ko xÜ~ mÜM
kMPyaUTr ki]PayaÜiga%aa Par Pa`kaSa Dala%Ü hue ek
inabaMQa ilaiKe.

iii´ yaid AaPa ek Paulasa AiQakarI bana jaa%Ü hOMÀbana jaa
%aI hOM %aÜ AaPa samaaja mÜM baZ,%Ü Ba`YTacaar
evaM AParaQaÜM kÜ rÜknÜ ko ilae @yaa--@yaa Pa`yaasa
kroMgÜÀkroMgaI.

iv' 'DUba%Ü kÜ i%anako ka sahara' [sa laÜkÜi> ko AaQaar
Par ek maÝilak khanaI ilaiKe.

v' naIcÜ ide gae ica~ kÜ Qyaana sÜ doiKe AÝr]sako AaQaar
Par kÜ[- GaTnaa, khanaI yaa IÜK ilaiKe, Par Qyaana rho
ivaYaya ka saIQaa saMbaMQa ica~ sÜ hÜnaa caaihe.

Pa`Sna 2' inamnailaiK%a mÜM sÜ **iksaI ek ivaYaya** Par ihMdI mÜM
lagaBaga 120 SabdÜM mÜM Pa~ ilaiKeÁ¹ 07

AaPaka ima~ duBaa-gyavaSa ParIxaa mÜM Asafla hÜ
gayaa hO %aba sÜ vah duKI AÝr ParoSaana rh%aa hO. JsÜ
safla%aa ko ilae AavaSyak baa%ÜM AÝr jaIvana ko hr
xÜ~ mÜM Aa%maivaSvaasa ka mah%%va ba%aakr Jsaka
hÝsalaa baZ,a%Ü hue ek Pa~ ilaiKe.

Aqavaa

AaPako maÜhllÜ mÜM baccaÜM ko KolanÜ ko ilae iksaI
Pa`kar kI vyavasqaa nahIM hO ijasako karNa maÜhllÜ ko
baccaÜM kÜ SaarIirk ivakasa ka Jica%a Avasar nahIM
imala Paa%aa. baccaÜM ko ilae SaarIirk Kola ko mah%
%va kÜ ba%aa%Ü hue nagar inagama ko AQyaxa kÜ Pa~
ilaKkr ek 'baala JVana' banavaanÜ kI Pa`aqa-naa klijae.

Pa`Sna 3' inamnailaiK%a gaVaMSa kÜ QyaanaPaUva-k PaiZ,e
%aqa Jsako naIcÜ ilaKo Pa`SnaÜM ko J<ar ihMdI mÜM ilaiKe

J<ar yaqaasaMBava AaPako APanÜ SabdÜM mÜM hÜnao caaihe
Á¹ 10

ek baar maharaja kRYNadova raya nÜ APanÜ rajya
ka vaaiYa-k J%sava baD,I QaUmaQaama sÜ
manaayaa. JsamÜM AasaPaasa ko rajaaAÜM kÜ BaI
AamaMi~%a ikyaa gayaa. saBaI nÜ JnhoM kIma
%aI JPahar ide. JPaharÜM mÜM caar kIma%aI fUladana
BaI qÜ jaÜ ek rajaa nÜ ide qÜ. maharaja kÜ yao fUladana
[%anaa AiQak mana Baae ik JnhÜMnÜ JnakI saurxaa ko
ilae Alaga sÜ ek sÜvak %Ýnaa%a kr idyaa AÝr JsÜ sa#%a
AadoSa idyaa ik yaid fUladanaaOM ko rKrKava mÜM iksaI
Pa`kar kI laaParvaahI hu[- yaa vÜ TUT gae %aÜ JsÜ maR
%yaudMD idyaa jaaegaa.

vah sÜvak idna¹ra%a JnakI ihfaja%a kr%aa qaa. Jna
Par QaUla BaI nahIM laganÜ do%aa qaa lÜikna badiksma
%aI sÜ ek idna Acaanak ek fUladana Jsako haqa sÜ CUTkr
TUT gayaa. Kbar sauna%Ü hI maharaja Aaga babaUlaa hÜ
gae AÝr JnhÜMnÜ [sa laaParvaah sÜvak kÜ AazvÜM idna
fa^MsaI donÜ ka hu@ma saunaa idyaa.

%ÜnaalaIrama kÜ jaba yah Pa%aa calaa
%aÜ JnhÜMnÜ maharaja kÜ samaJaanÜ kI kÜiSaSa kI ik

ramaisaMh 20 vaYaÜ-M sÜ]nakI sÜvaa mÜM hO.]sÜ [%anÜ maamaUlaI nauksaana ka [%anaa kzÜr dMD donaa]ica%a nahIM hO. maharaja nÜ]nakI ek na saunaI. vao Apnaa-saa mauM^h lÜkr laÝT Aae lÜikna]nhÜMnÜ]sa sÜvak kI Pa`aNaa-rxaa ka saMklPa kr ilayaa. vao karagaar mÜM gae. sÜvak sÜ saarl baa%a kI jaanakarl laI AÝr]sako kana mÜM kuC khkr calÜ Aae. idna %ÜjaI sÜ baI%Ü AÝr faÐsaI vaalaa idna Aa gayaa.]sa idna saBaI faÐsaI gaRh mÜM eki~%a hue. maharaja ABaI BaI EÜQa mÜM qÜ AÝr sÜvak kÜ faÐsaI Par JaUla%aa doKnaa caah%Ü qÜ. sÜvak kÜ faÐsaI ko %a#%Ü Par caZ,a idyaa gayaa AÝr %aba jallaadÜM nÜ]sasÜ]sakI AMi%ama [cCa PaUCI. sÜvak nÜ kha, “mÝM baakI bacÜ hue fUladana BaI doKnaa caah%aa hUÐ ijanakI vajah sÜ maOM faÐsaI Par caZ,ayaa jaa rha hUÐ.”

maharaja kI Anaumai%a sÜ %aInaÜM fUladana]sako sammauK laae gae.]sanÜ Aava doKa na %aava AÝr]na fUladanaÜM kÜ jamaIna Par PaTk kr caUr-caUr kr idyaa. maharaja ko EÜQa kI salmaa na rhI.]nhÜMnÜ dhaD,%Ü hue PaUCa, “maUK- yao kIma%aI fUladana @yaÜM %aÜD, idyaa %aumanÜÆ @yaa imalaa %aumhoM [nhoM %aÜD,krÆ”

“ %aIna inadÜ-YaÜM ka jaIvana maharaja.” inaBaI-k %aa sÜ vah baÜlaa, “ijasa Pa`kar maOM inadao-Ya, [na fUladanaÜM ko karNa faÐsaI Par caZ,ayaa jaa rha hUÐ , kBaI na kBaI mÜrI %arh %aIna AÝr laÜga BaI faM^saI Par caZ,ae jaa sak%Ü hOM. yao fUladana manauYya ko jaIvana sÜ AiQak kIma%aI nahIM hOM maharaja.”]sakI baa%a saunakr]nhoM %aurM%a AaBaasa hÜ gayaa ik EÜQa mÜM vah kOsaa Anaqa- krnÜ jaa rho qÜ.]nhÜMnÜ fÝrna sÜvak kI faÐsaI sqaiga%a kr dI.

Pa`Sna Á¹

i´ sÜvak ka @yaa naama qaaÆ]sÜ @yaa kama saaOMPaa gayaa qaaÆ]sa kama ko saaqa @yaa Sa%a- jauD,I hu[- qaIÆ 2

ii´ [sa khanaI mÜM maharaja kÜ ik%anaI baar EÜQa Aayaa AÝr @yaÜMÆ samaJaa%Ü hue ilaiKe. 2

iii´ %ÜnaalaIrama @yaa caah%ao qaoÆ]nhÜMnÜ APanÜ kama kÜ PaUra krnÜ ko ilae @yaa Pa`yaasa ikeÆ 2

iv' maharaja ko Paasa fUladana kba Aae qÜÆ Jna fUladanaÜM ka @yaa hEa huAaÆ 2

v' sÜvak kÜ fUladana %aÜD,nÜ ka maÝka kba imalaaÆ fUladana %aÜD,kr sÜvak kÜ @yaa imalaaÆ 2

³vyaakrNa – ivaBaaga´

Pa`Sna 4´ inamnailaiK%a Pa`SnaÜM ko J<ar inado-Saanausaar ilaiKe Á¹
i´ inamnailaiK%a SabdÜM mÜM sÜ iksaI ek Sabd ko dÜ Payaa-
yavaacaI Sabd ilaiKe Á¹ 1

1° Aama 2° ca%aur

ii´ inamnailaiK%a SabdÜM ko ivalaÜma Sabd ilaiKe Á¹

1

1° saUxma 2° vÝQa

iii´ inamnailaiK%a SabdÜM kI Baavavaacak saM&a banaa[e Á¹

1

1° gaÜla 2° ksanaa

iv´ inamnailaiK%a SabdÜM ko ivaSÜYaNaa Sabd ilaiKe Á¹

1

1° GaUmanaa 2° AMdr

v´ inamnailaiK%a mauhavarÜM mÜM sÜ iksaI ek kI sahaya%aa sÜ
vaa@ya banaa[e Á¹ 1

1° jaana hqÜlaI Par rKnaa 2° caadr %aana kr saÜnaa

vi´ inado-Saanausaar vaa@ya mÜM Pairva%a-na krko vaa@ya
Pauna: ilaKoM Á¹ 3

1. doSa ko ilae JsanÜ APanaa sava-~ nyaÜCavar kr idyaa.

³ASauw vaa@ya Sauw klijae´

2. inarqa-k baa%ÜM nahIM krnaI caaihe. ³vaa@ya mÜM sÜ
'nahIM' hTa[e ParM%au vaa@ya ka Aqa- na badlÜ´

3. EaImaana jaI baD,o ParÜPakarI hOM. ³ilaMga pirvat-na
krko vaa@ya Pauna: ilaKoM´

ivaBaaga¹ ba

saaih%ya ivaBaaga³ gaV ivaBaaga´

saUcanaa Á¹ naIcÜ ilaKo Ava%arNa kÜ PaZ,kr Jnako naIcÜ ilaKo
Pa`SnaÜM ko J<ar ilaiKe. Pa`Sna 5 AaOr 6 Ainavaaya-

hOM. SÜYaa Pa`SnaÜM ³Pa`Sna 7, 8, 9´ mÜM sÜ iknhIM dÜ
Pa`SnaÜM ko J<ar ilaiKe. [sa Paus%ak ko kula 4 Pa`Sna

krnÜ hOM. baala mahaBaar%a ko Pa`Sna Ainavaaya- hOM.

Pa`Sna 5´ naIcÜ ilaKo SabdÜM ko Aqa- ilaiKe Á¹

2

1° AMdoSaa 2° vaaidyaaÐ 3° Ca~vaRi<a 4° calana

Pa`Sna 6´ naIcÜ ilaKI kiva%aa kI PaMi>yaÜM kÜ QyaanaPaUva-k
PaiZ,e AÝr]sako naIcÜ ilaKo Pa`SnaÜM ko]<ar ilaiKe Á¹

eosao hI mÜro ik%anaI saaqaI BaUKo rh ,

lagÜ hue hOM AÝrÜM ko ih%a Anna]gaanao.

[%anaa samaya nahIM mauJÜ jaIvana mÜM imala%aa ,

APanaI Kai%ar sauK ko kuC saamaana jauTa laUÐ.

Par mÜro ih%a]naka BaI k%a-vya nahIM @yaa Æ

mÜrI baaÐhoM ijanako Bar%aI rhIM Kja,anÜ ,

APanÜ Gar ko AMQakar kI mauJÜ na icaM%aa,

maOMnÜ %aÜ AÝrÜM ko bauJa%Ü dIPa jalaae.

i´ samaya na imalanÜ ko karNa majadUr iksasÜ vaMica%a hOM
AÝr @yaÜMÆ 2

ii´ Pa`s%au%a PaMi@tyaÜM ka saMdBa- ilaiKe.

2

iii´]Payau-@t PaVaMSa ka Baavaaqa- ilaiKe.

3

iv´ kiva%aa ko AaQaar Par majadUr vaga- kI ivaSÜYa%aaeÐ
ilaiKe. 3

Pa`Sna 7´ 22 jaulaa[- 1968 [-° kÜ Baar%a kI [sa mahana naarI nÜ
AaÐKoM maUÐd laIM.]nako jaIvana sÜ Pa`orNaa

Paakr AnÜk Baar%aIya naairyaÜM nÜ baD,o¹baD,o kaya- ike.

i´ Baar%a sarkar nÜ mau<au laxmaI kÜ 1956 [-° mÜM iksa
sammaana sÜ va @yaÜM AlaMkR%a ikyaa qaa Æ 2

ii´ mau<au laxmaI ko jaIvana sÜ hmÜM @yaa Pa`orNaa imala%aI
hOÆ ivas%aarPaUva-k ilaiKe. 2

iii´ mau<au laxmaI ko iPa%aa ka Paircaya dIijae.

3

iv´ mau<au laxmaI nÜ baccaÜM evaM maihlaaAÜM ko ilae
@yaa¹@yaa kaya- ike Æ 3

Pa`Sna 8´ " Bagavaana kI yahI [cCa hO %aÜ mÜra @yaa basa hO.]sÜ lÜkr khIM inakla jaa}ÐgaI, naa kÜ[- doKogaa

naa kÜ[- baa%a krogaa."

i´ kÝna iksÜ lÜkr inakla jaaegaI AÝr @yaÜM Æ

2

ii´ va@ta ko duKI hÜnÜ ka karNa sPaYT klijae.

2

iii´ EaÜ%aa Par va>a ko [sa kqana ka @yaa Pa`Baava PaD,a Æ

3

iv´ EaÜ%aa nao AM%a%a: va@ta sÜ @yaa kha AÝr]sako duK kÜ dUr krnÜ ko ilae @yaa ikyaa Æ 3

Pa`Sna 9´ " lÜ rajaa, %Üro pqaa maÜ%aI lÜ rajaa ."

i´ ‘pqaa’ Sabd ka Aqa- ba%aa%Ü hue ilaiKe ik yah vaa@ya rajaa sao iksanao AaOr kba kha Æ 2

ii´ rajaa Par [sa GaTnaa ka @yaa PairNaama huAa Æ

2

iii´ rajaa klaMk maui@t ko ilae iksakI SarNa mÜM gayaa AÝr]nhaoMMnao @yaa]Paaya ba%aayaa Æ 3

iv´ yah GaTnaa ijasa sqaana sao saMbaMiQa%a hO vahaÐ dSahra iksa Pa`kar saMPanna hao%aa hOÆ ivas%aarPaUva-k ilaiKe. 3

baala mahaBaar%a

Pa`Sna 10´ inamnailaiK%a Pa`SnaÜM ko]<ar ilaiKe Á¹

38´

i´ duyaÜ-Qana kÜ kOsÜ Pa%aa calaa ik PaaMDva ma%sya doSa mÜM qÜ Æ 2

ii´ d`ÝPadI nÜ BaIYma AÝr ivadur sÜ @yaa Pa`Sna ike Æ

2

iii´ GaTÜ%kca kÜ iksanÜ maara AÝr kOsÜ Æ

2

iv´ ekcaË naamak nagar ko ba`a*maNa nÜ kuM%aI kÜ APanÜ duK ka @yaa karNa ba%aayaa Æ 2